

ELŐTERJESZTÉS**a Képviselő-testület 2026. március 27-i nyilvános ülésére**

- Tárgy:** **Döntés a Wass Albert Könyvtár és Múzeum 2025. évi beszámolóinak és 2026. évi munkaterveinek jóváhagyásáról**
- Előterjesztő:** Dobó Zoltán polgármester
- Előkészítette:** Önkormányzati és Igazgatási Iroda
Varga Béláné közművelődési és intézményi referens,
Gyórfy Villám Zsombor, igazgató
- Megtárgyalja:** Ügyrendi Bizottság
Gazdasági Bizottság
Humán Bizottság
Turisztikai és Városfejlesztési Bizottság
- Meghívandó:** Gyórfy Villám Zsombor, igazgató

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

Tapolca Város Önkormányzata fenntartásában álló Wass Albert Könyvtár és Múzeum igazgatója elkészítette az intézmény 2025. évre vonatkozó beszámolóit, valamint a 2026. évi munkaterveit (a jogszabályi előírások értelmében a múzeum és a könyvtár beszámolóját és munkatervét külön dokumentumként kell kezelni). Ezen dokumentumok jóváhagyása a Képviselő-testület feladata.

A könyvtár esetében az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott, 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet 2. mellékletében található, kötelezően használandó sablont kell alkalmazni.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv) 2018. január 1-je óta hatályos 65. § (2a) bekezdése szerint a települési könyvtár az éves szakmai munkatervét és az éves szakmai beszámolóját - megőrzés és hozzáférhetővé tétel, valamint a könyvtári intézet részére történő digitális továbbítás céljából – a fenntartó általi elfogadást követően 15 napon belül megküldi a vármegyei hatáskörű városi könyvtár, esetünkben a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár részére.

A múzeum esetében is a fenntartó hagyja jóvá az intézmény munkatervét és beszámolóját a Kultv. 50. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, amihez a szakmai mutatókat az 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet 1. melléklete tartalmazza.

A Wass Albert Könyvtár és Múzeum 2025. évre vonatkozó szakmai beszámolóit és 2026. évi munkaterveit az előterjesztés 1- 4. mellékleteit képezik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen!

HATÁROZATI JAVASLAT

I.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Wass Albert Könyvtár és Múzeum 2025. évi könyvtári tevékenységéről szóló beszámolóját és 2026. évi munkatervét jóváhagyja.

Felkéri az intézményvezetőt, hogy a jóváhagyott dokumentumokat az illetékes vármegyei hatókörű városi könyvtár részére küldje meg.

Határidő: elfogadást követő 15 napon belül
Felelős: intézményvezető

II.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Tapolcai Városi Múzeum 2025. évi múzeumi tevékenységéről szóló beszámolóját és 2026. évi munkatervét jóváhagyja.

Tapolca, 2025. március 18.

Dobó Zoltán
polgármester

Wass Albert Könyvtár és Múzeum

2025. évi beszámolója

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények)

Könyvtárhasználat

Az intézmény a 2025. évben sikeresen növelte beiratkozott olvasóinak számát. A növekedés mértéke 12% volt. Ez részben annak köszönhető, hogy a könyvtár részt vett a Kulturális és Innovációs Minisztérium által meghirdetett Könyvtári Kihívás 2024–2025. elnevezésű pályázatban. Szintén eredményes módszernek bizonyult a költészetnapi rendezvényhez kapcsolódva hirdetett akció. Az ezen való részvétel lehetőségét elsődlegesen beiratkozott olvasóink számára biztosítottuk.

Az újonnan beiratkozott olvasók nagyobb százaléka a 14-18 éves korosztály tagjai közül került ki. A tapasztalatok alapján azonban ennek a korosztálynak a nagy többsége a beiratkozást és az első kölcsönzést követően nem vált rendszeres könyvtárhasználóvá. Hozzávetőlegesen azonos arányban növekedett az aktív kereső és a nyugdíjas korosztály beiratkozási aránya.

Kölcsönzési szokások

Az újonnan beiratkozott olvasók száma ugyan nem mutat egyenes arányosságot a kölcsönzött kötetek számával, ugyanakkor ebben a tekintetben is jó eredményeket mutathatunk fel. A könyvtári állománnyal kapcsolatos olvasói visszajelzések egybehangzóan pozitívak: az olvasók által keresett irodalmat kb. 95%-ban tudjuk szolgáltatni.

A helyben ki nem elégíthető igényeket (ezek zöme korábban megjelent szakirodalom) könyvtárközi kölcsönzés útján teljesítjük (átkölcsönzéssel az intézményhez tartozó 30 települési könyvtárból – ingyenes szolgáltatás; különböző ODR-tagkönyvtárakból – térítéses szolgáltatás). Emellett irodalomkutatással is segítjük olvasóinkat (MATARKA adatbázis ajánlása, Arcanum Digitéka anyagának kutatása, letöltése stb.).

A 2025. évi trendek a következőképpen mutatkoztak meg a kölcsönzési szokásokban:

Szépirodalom:

- Összességében elmondható, hogy magasabb a kölcsönzési aránya a „populáris” irodalomnak.
- Az olvasók célirányosan keresik az ún. bestseller-irodalmat, amelyet a könyvpiacra nagy érdeklődés övez.
- Egyre több magyar és külföldi író történelmi regénye kerül be az állományba, amelyek iránt évek óta nagy az igény.

- A műfajban kiadott kötetek számának növekedésével arányosan nőtt a fantasy-irodalom kölcsönzési aránya.
- Változatlanul sokan kedvelik a thriller, pszichothriller, krimi, bűnügyi regény műfajt.
- Kedvelt olvasmánynak számítanak a kortárs magyar szerzők művei, különös tekintettel a Nobel-díjasokra.
- Nagy számban kölcsönzik olvasóink a romantikus irodalmat.

Szakirodalom:

- Változatlanul népszerűek az igényes, ismeretterjesztő jellegű szakkönyvek, amelyek közérthető és illusztrált formában adnak közre különböző témákat, amelyek jelenleg számot tartanak az érdeklődésre.
- A leginkább keresettek a pszichológia, önségítés, önfejlesztés, ökológia, pedagógia, történelem/hadtörténelem, életrajz témájában íródott kötetek.

2. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

A könyvtári szakalkalmazottak létszáma 9 fő. 2025. szeptember 1-jétől az intézmény élére új igazgató került. Az egyes munkaterületek és munkakörök nem módosultak. Szükség esetén a feladatok végzése szempontjából biztosított volt az átjárhatóság az egyes részlegek között. A takarítói feladatok (2 fő) egy részét az egyik kolléganő tartós betegsége miatt átmenetileg egy négy órában, megbízási díjjal alkalmazott nyugdíjas munkavállaló látja el.

3. Infrastruktúra

a.) fizikai terek állapotának változása

2025-ben felújítás, átalakítás nem történt sem a belső, sem a külső térben.

Egyes raktárhelyiségek (pince) változatlanul nem alkalmasak a dokumentumok tárolására sem állományvédelmi szempontból, sem az ott-tartózkodás alapvető követelményeinek szempontjából (pl. elégtelen világítás, bűz, málló vakolat, falak vizesedése, penész). Az előtér mennyezetéről nagyobb esőzés esetén több helyen csepeg/folyik a víz, a mennyezet egy pontján leomlott a vakolat. A pincében 2025-ben megtörtént a szellőztetőrendszer karbantartása.

Az I. emeleti folyosó hátsó részén repedés keletkezett egy falszakaszon.

A III. emeleten kialakított, eredetileg kutatószoba céllal létesített helyiség a könyvtár legutóbbi felújítási-átalakítási munkálatai óta (2012-2013) szintén befejezetlen állapotú (padlóburkolat, meszelés, fűtés hiánya). 2025-ben ebben a helyiségben a tetőablak mellett szintén beázás következett be.

b.) eszközpark állapotának változása

Az infokommunikációs eszközpark mennyiségi és minőségi szempontból elégséges, ugyanakkor a meglévő eszközök egy része amortizálódott. A 2025. évben eszközbeszerzésre kizárólag a Tapolcai Könyvtárpártoló Alapítvány támogatásával, pályázat keretei között nyílt lehetőség: amortizáció okán szükségessé vált az egyik dolgozói munkaállomás cseréje. Az alapítványnak köszönhetően a leselejtezett asztali számítógép helyett egy újat állíthattunk használatba.

c.) egyéb infrastruktúra

2025-ben új laminálógépet vett használatba az intézmény, miután az előző amortizálódott és már alkalmatlan volt a rendeltetésszerű használatra.

4. Gyűjteményi információk

a.) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyűjtemény gyarapítása a tárgyévben a korábbi gyakorlat alapján történt. A kölcsönzési statisztikák és az olvasószolgálatok által fogadott visszajelzések alapján az állomány szinte teljes egészében kielégíti a használói igényeket. A 2024-ben elvégzett teljes állományellenőrzés és nagyarányú selejtezés ellenére mind a szabadpolcos terekben elhelyezett polcok mennyisége, mind azok kapacitása elégtelen. A felnőtt olvasószolgálatból sajnálatos módon egyre több kötet kerül le a raktárhelyiségekbe, annak ellenére, hogy a közelmúltban került beszerzésre. Az olvasótermi állomány kihasználtsága alacsony, ugyanakkor szintén nagy helyet foglal.

b.) gyűjteményfeltárás

A könyvtár állománya közel 100%-ban feltárt (dokumentumok). 2025-ben is folyamatos volt az újonnan beszerzett dokumentumok feldolgozása az integrált könyvtári rendszerben. Az állomány (könyvek, térképek, elektronikus dokumentumok, hangdokumentumok, hangoskönyvek, diafilmek stb.) különböző szempontok szerint/azonosító adatok alapján/rekordonként visszakereshetők a rendszerben.

A helyismereti gyűjtemény részét képező lapkivágatok feldolgozása napi rendszerességgel történik (kurrens anyag), illetve pótlólagos a retrospektív állományrész rögzítése a rendszerben.

Az időszak kiadványok nyilvántartása szintén hozzáférhető a TextLib integrált könyvtári rendszerben. A gyűjtés időhatárait meghaladó lapszámok törlésre kerülnek a rendszerből.

5. Digitalizálás, állományvédelem

A könyvtár gyűjti és rendszerezi a napilapokban a Tapolcai járás 30 településéhez kapcsolódva megjelent cikkeket. Ezeket 2025-ben is napi rendszerességgel dolgoztuk fel: az egyes cikkek rekordonként kerülnek rögzítésre a TextLib integrált könyvtári rendszerben, majd minden egyes cikkhez a megfelelő link beválasztásával társítjuk annak digitalizált megfelelőjét (képi formátumban). Az ily módon feldolgozott és rögzített cikkek a honlapunkon keresztül elérhető katalógusban lekereshetők (több szempont szerint), digitalizált verziójuk pedig letölthető.

Az ún. sajtófigyelő (az 1970-es évektől az MTI által szolgáltatott eredeti lapkivágatok) anyagának feldolgozottsága kb. 80%-os.

A helyismereti részleg képanyagának egy része szkennelésre került, egy része azonban még feldolgozásra vár, mivel a 2025. év folyamán a gyűjtemény több száz új képpel gyarapodott (olvasói ajándék, illetve a VOGÉ „hagyatéka”), amelyek egy részének leírása problémát okoz, mivel ezekhez nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű adat, információ.

Hasonlóképpen történik az ex librisek feldolgozása is, beillesztve a napi munkafolyamatokba.

Az állományvédelem bizonyos szempontból továbbra is megoldatlan problémát jelent. A raktárhelyiségben (pince) tárolt állományrész (kb. az állomány kétharmada) a természetes öregezési folyamat mellett állandóan ki van téve a káros tényezőknek (magas páratartalomból adódó nedvesség, penészgomba, por, fény hiánya). Egy kisebb teljesítményű mobil klímaberendezés áll rendelkezésre két nagy méretű raktárhelyiséghez.

A könyvek tisztítását és gyorsjavítását (pl. ragasztás, pótlás) intézményen belül, saját kezűleg, folyamatosan végezzük.

A helyismereti részlegben savmentes borítékok és időtálló kartonból készült dobozok állnak rendelkezésre a fotóanyag tárolása céljára. Az ex libriseket lefűzhető osztott genotherm tasakokban tároljuk.

6. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

a.) helyben elérhető szolgáltatások

A helyben elérhető szolgáltatások köre változatlan volt a tárgyévben. A tradicionális könyvtári szolgáltatások (kölcsonzés, előjegyzés, hosszabbítás, irodalomajánlás, irodalomkutatás, könyvtárközi kölcsönzés stb.) mellett továbbra is elérhetőek voltak olyan egyéb szolgáltatásaink, mint pl. a nyomtatás (színes, fekete-fehér), szkennelés, spirálozás, laminálás, szövegszerkesztés.

Intézményünk előfizetett az Arcanum Digitéka adatbázis használatára. Ezt a szolgáltatást helyben, térítésmentesen vehetik igénybe beiratkozott, érvényes olvasójeggyel rendelkező olvasóink. Ennek használatában igény szerint segítséget nyújtottunk, vagy lekerestük a kért anyagot hozzá nem értő felhasználóknak.

2025-ben – az előző évekhez hasonlóan – nagyobb számban fogadtunk olyan olvasói kéréseket, amelyek szakdolgozathoz kapcsolódtak. Irodalomkutatással (nyomtatott, elektronikus), valamint a Matarka és az Arcanum adatbázisának ismertetésével segítettük a szakdolgozók munkáját.

b.) távolról elérhető szolgáltatások

Online katalógusunk folyamatosan a használók rendelkezésére állt, működött a katalógus, a hosszabbítás, az előjegyzés és a foglalás. Érvényes olvasójeggyel rendelkező olvasóink saját olvasói felületükön keresztül lekereshették, hogy mely könyveket kölcsönözték könyvtárunkból az elmúlt 365 nap alatt, illetve lekereshették azt a listát, ami az általuk kikölcsönzött valamennyi könyvet tartalmazza. Szintén hozzáférhető volt a katalóguson keresztül évek óta folyamatosan épülő cikk-adatbázisunk, amely a helyi vonatkozású újságcikkeket tartalmazza. Minden újonnan beiratkozó, az e-mail címét megadó olvasónk részére megküldtük azt a két tájékoztató jellegű videót, amelyek segítségével elsajátíthatják az online, honlapunkon keresztül hozzáférhető katalógusunk használatát, illetve saját olvasói felületük kezelését.

7. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

Rendezvényeinket maradéktalanul megvalósítottuk a tárgyévben. A költészetnap nagyrendezvény mellett – amelyet külső helyszínre szerveztünk, mivel jellege folytán széles körben vonzotta be a helyi és környékbeli érdeklődőket – folytattuk útirajz-jellegű előadásorozatunkat, amelynek alkalmával helyi kötődésű közéleti személyiségek voltak a vendégeink, emellett helyet adtunk egy történelmi jellegű tudományos konferenciának. Egyéb programjainkat változatos témákhoz kapcsolódva szerveztük (történelem, helytörténet/helyismeret, honismeret), hasonlóképpen sokszínű rendezvényekkel csatlakoztunk be az Országos Könyvtári Napok programjaiba. A felnőtt olvasószolgálat különböző akciókkal kapcsolódott be a helyi közösség kulturális életébe (könyvajándékok elhelyezése a belváros területén, karácsonyi könyvajándékozás akció, könyvbörze).

A felnőtt olvasószolgálat mellett a gyermekrészleg is gazdag programkínálattal várta az érdeklődőket (iskolai és óvodai csoportokat, családokat). A hagyományos szavalóverseny és a népmese hete mellett az éves olvasópályázat, illetve a hozzá kapcsolódó programok, valamint a bejárás nyári tábor is lebonyolításra került. A nevelési-oktatási intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás eredményeként a helyi és környékbeli óvodák és iskolák számtalan különböző könyvtári órán, rendhagyó tanórán, komplex foglalkozáson stb. vehettek részt.

Mindkét részleg rendezett alkalomszerű időszak kiállítást 2025-ben.

8. Minőségirányítás

a.) használói elégedettségmérés

A tárgyévben nem készült használói elégedettségmérés. Ennek több oka is van. Egyrészt az előzőekben a közzétett kérdőívek számához képest (elektronikus és papír alapú formátum) alacsony volt a válaszadási arány. Másrészt a válaszok nem szolgáltatott teljes egészében reprezentatív eredményt, nem tükrözték objektív módon a szolgáltatás minőségét. Egyes használók olyan igényeket fogalmaztak meg, amelyek meghaladják az intézmény finansziális/szakmai lehetőségeit (pl. a bestseller-irodalom körébe tartozó könyvekből több példány beszerzése, nagy költségvetésű rendezvények gyakorítása).

Mindemellett az olvasószolgálatokban dolgozó munkatársak közvetítik az illetékes(ek) felé a használók által szóban közölt igényeket, szükségleteket, véleményeket (pl. könyvigénylés, egyéb szolgáltatások), a vezetőség pedig ez alapján tájékozódhat, alkothat képet és alakíthatja az intézmény stratégiáját. Mindez, bár nem nevezhető elégséges információforrásnak, egyfajta alapot szolgáltat az elégedettségmérés elvégzéséhez, ami a szolgáltatásfejlesztés alapja és hozzásegíti az intézményt a fejlesztendő területek beazonosításához, a használókkal folytatott kommunikáció kiterjesztéséhez, a közönségkapcsolatok erősítéséhez.

E tevékenységekkel párhuzamosan pótoljuk a hiányzó dokumentumokat (pl. adatkezelési tájékoztató a személyes adatok kezeléséről, akadálymentesítési nyilatkozat).

9. Helytörténeti tevékenység

Helyismereti részlegünkben a dokumentumokon kívül a Tapolcai járás településeinek anyagait (fotók, lapkivágatok, időszak kiadványok, szóróanyagok stb.) gyűjtjük, rendszerezük és dolgozzuk fel.

A helyismereti tevékenység kiemelt területe a település és környéke életének mozzanatait rögzítő kortörténeti képi anyag, a fotódokumentáció, amelyből gazdag gyűjteményrész áll rendelkezésre. Feldolgozása a következőképpen történik:

- fotó szkennelése
- leírása (adatainak rögzítése Excel táblázatban) a rendelkezésre álló információk alapján, szükség esetén – leírás hiányában – beazonosítása egyéb források alapján

Az intézmény arra törekszik, hogy a későbbiekben egy kereshető adatbázis formájában tegye közzé a feldolgozás eredményeként keletkezett adat- és információhalmazt.

Hasonlóképpen történik az intézmény birtokában lévő több ezer ex libris feldolgozása.

A Tapolcai Életrajzi Lexikon anyaga 2018 óta érhető el intézményünk honlapján keresztül. Az elektronikus változat törzsanyagát a 2020-ban megjelent kötetben szereplő szöveg képezi. Az

- www.likebalaton.hu oldal
- OKN honlap

Az intézményről alkotott kép pozitív formálása érdekében fontosak az alábbiak:

- Fokozottabb jelenlét a közösségi médiában (aktív posztolás).
- Facebook-oldal folyamatosan megújuló tartalommal (hírek, rendezvények stb.).
- Olvasóbarát légkör megteremtése (pl. segítőkész munkatársak, új beiratkozóknak rövid bemutatás, segítségnyújtás).
- Az érdeklődők tájékoztatása hírlevél formájában.
- Széles körű érdeklődésre számot tartó programok szervezése.
- A könyvtár mint közösségi tér használatának biztosítása (pl. ingyenes wifi, a helyben tanulni, olvasni kívánóknak szeparált tér biztosítása, segítségnyújtás igény szerint az olvasóknak, használóknak, Arcanum Digitéka ingyenes használata).

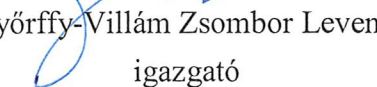
12. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák

a.) *A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények*

A tárgyévet tekintve intézményünkre nézve nem releváns.

Tapolca, 2026. március 10.

Gyórfy-Villám Zsombor Levente
igazgató

A Wass Albert Könyvtár és Múzeum

2026. évi munkaterve

1. Rövid összefoglaló (trendek, körülmények)

A 2025. év, illetve 2026 első hónapjai kedvező előjeleket mutattak azt illetően, hogy a könyvtárra lokális szinten szükség van. Ez a következőkben mutatkozott meg:

- Az országos mutatókhoz viszonyítva az intézmény jó eredményeket produkált a könyvtárhasználati adatok tekintetében.
- Az ingyenes beiratkozási lehetőség több olvasót vonzott be. Az egyre bővülő könyvpiaci kínálat és a folyamatosan emelkedő könyvárak valószínűsítik, hogy a továbbiakban is emelkedni fog a potenciális olvasók köre.
- A könyvtári állomány összességében egy optimálisan használható, a szép- és szakirodalmat illetően egyaránt bőséges kínálattal rendelkező gyűjtemény, amely a használók visszajelzései alapján (hozzáférhető dokumentumok mennyisége, választéka, összetétele, színvonala stb.) kevés hiányosságot mutat, ami azonban kompenzálható a könyvtárközi kölcsönzéssel, illetve az intézmény számára előfizetéssel és ingyenesen hozzáférhető, előfizetett adatbázisok használatával.
- Az állomány egésze visszakereshető az integrált könyvtári rendszerben. A katalógus lehetővé teszi a különböző szempontú vagy kombinált keresést, ami elősegíti a kollégák munkáját az igények kielégítésében és az olvasók egyénileg történő tájékozódását.
- Az elmúlt években bizonyos fokú növekedést mutatott az egyéb szolgáltatások iránti igény (pl. nyomtatás). Ezek térítési díjának emelése kismértékben kompenzálhatja, hogy a könyvtárba való beiratkozás ingyenes.
- Amint azt a tapasztalatok mutatják, a megfelelő típusú, témájú rendezvények nagy számú látogatót vonzanak be (mind a gyermek, mind a felnőtt olvasószolgálat esetében). Ezért a továbbiakban az intézmény arra fókuszál, hogy gyakorítsa ezek számát.

2. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

Az intézmény szervezeti felépítését a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A könyvtári intézményrész 2026-ban 9 fővel kezdte meg működését. Minden munkatárs rendelkezik a feladatai elvégzéséhez szükséges végzettséggel. Munkavégzés szempontjából az egyes részlegek közötti átjárhatóság/helyettesítés biztosított.

3. Infrastruktúra

a.) fizikai terek, eszközpark fejlesztése

2026-ra jelenleg nincs tervezve a belső térnek semminemű átalakítása, felújítása. Karbantartásra (kültéri, beltéri, berendezés) szükség szerint kerül sor.

Terveink szerint sor kerül az intézményi szervergép, a NAS adattároló eszköz, valamint 2 db munkaállomás cseréjére.

4. Gyűjteményi információk

a.) gyűjteményfejlesztés, gyűjteményfeltárás

2026. január 1-jén a könyvtár állománya közel 88 ezer dokumentum volt. Ezenkívül 88 db folyóirat példányai állnak rendelkezésre.

Az állománygyarapítás 2026-ban is az Új Könyvek állománygyarapítási tanácsadó alapján történik. Ennek folyamata a következő: az ÚK alapján megtörténik az abban szereplő dokumentumok behasonlítása/beazonosítása, majd javaslattétel a megrendelésre. Miután a megrendelt dokumentumokat megküldi a Könyvtárellátó Nonprofit Kft., megtörténik azok feldolgozása (rekordonként való rögzítése) az integrált könyvtári rendszerben, majd szerelése (könyvtári használatra alkalmassá tétel). A könyvek ezt követően kerülnek be a megfelelő részleg állományába.

A gyarapítással párhuzamosan történik a már javíthatatlan, fizikai szempontból nem megfelelő, illetve a tartalmilag elavult kötetek állományból történő kivonása. 2026-ra kisebb arányú selejtezést tervezünk, szükség szerinti mértékben.

Mivel az egyre gyarapodó könyvállomány miatt folyamatosan csökken a hely/a funkcionális bútorzat a dokumentumok tárolására, szükséges a felnőtt olvasószolgálat terének bizonyos fokú átrendezése, az állomány egy része elhelyezésének újratervezése, ami nagy valószínűséggel a gyermekrészleget is érinteni fogja. 2026-ra ez a feladat sürgetővé vált, ezért a II. félévre terveztük be az elvégzését. Ezáltal lehetővé válik a szabadpolcos állomány oly módon történő átrendezése, ami egyrészt lehetővé teszi az olvasók számára a könnyebb eligazodást több tematikus gyűjteményrész kiemelése révén, másrészt visszakerülhet a szabadpolcokra a helyhiány miatt raktárban elhelyezett kötetek egy része.

5. Digitalizálás, állományvédelem

A digitalizálási tervben elsősorban az intézmény helyi értéket képviselő anyagának bizonyos része szerepel: a helyismereti részleg fotóanyagának és ex libriseinek egy része még feldolgozásra vár.

Napi szinten történik az integrált könyvtári rendszerben rögzített helyismereti témájú Napló-cikkekhez tartozó papír alapú anyag feldolgozása is.

Az állományvédelem bizonyos szempontból továbbra is megoldatlan problémát jelent. A raktárhelyiségben (pince) tárolt állományrész (kb. az állomány kétharmada) a természetes öregezési folyamat mellett állandóan ki van téve a káros tényezőknek (magas páratartalomból adódó nedvesség, penészgomba, por, fény hiánya). Egy kisebb teljesítményű mobil klímaberendezés áll rendelkezésre két nagy méretű raktárhelyiséghez.

A könyvek tisztítását és gyorsjavítását (pl. ragasztás, pótlás) intézményen belül, saját kezűleg, folyamatosan végezzük.

A helyismereti részlegben savmentes borítékok és időtálló papírból készült dobozok állnak rendelkezésre a fotóanyag tárolása céljára. Az ex libriseket lefűzhető osztott genotherm tasakokban tároljuk.

6. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

a.) helyben elérhető szolgáltatások

Tradicionális könyvtári szolgáltatásaink az eddigiekben minden igényt kielégítettek. Egyéb szolgáltatásaink tekintetében a színes fénymásolás kivételével a jelenleg helyben kínált szolgáltatások köre szintén elégségesnek bizonyult. A használók a leggyakrabban a fénymásolás, a színes nyomtatás és az eseti számítógéphasználat/internet-, wifi-használat lehetőségét veszik igénybe. Emellett kínáljuk a következőket: szkennelés, spirálfűzés, laminálás, szövegszerkesztés.

b.) távolról elérhető szolgáltatások

A távolról elérhető szolgáltatások között elsődleges az elektronikus katalógus, amely (saját olvasói felületre történő bejelentkezés nélkül is) elérhető és használható honlapunkon keresztül. Saját olvasói felületre való bejelentkezéssel – ami az aktív könyvtárhasználók számára lehetséges – az olvasó megtekintheti aktuális kölcsönzéseit, indíthat foglalást, előjegyzést, hosszabbítást, illetve megtekintheti saját kölcsönzési listáját. A katalóguson keresztül hozzáférhető helyismereti jellegű cikk-adatbázisunk is, amelybe a Tapolcai járás 30 kistélepüléséhez kapcsolódó újságcikkek kerülnek be.

Minden évben elkészítjük helyismereti eseménynaptárunkat (amibe a kerek évfordulók kerülnek be), amelyet honlapunk egy aloldalán (Évfordulónaptár) is megjelenítünk.

Honlapunkon keresztül hozzáférhető a Tapolcai Életrajzi Lexikon. Az ebben szereplő életrajzok kiegészítése, korrigálása folyamatos (részben a használói észrevételek alapján), illetve megtörtént az egyes biográfiákhoz tartozó fotók feltöltése (ahol ez rendelkezésre állt).

Folyamatban van honlapunk akadálymentesítése, amely biztosítja, hogy a fogyatékkal élők (látássérültek) számára is hozzáférhetővé váljon az oldalon található valamennyi tartalom és funkció.

Szolgáltatásaink fejlesztése érdekében 2026 márciusától hírlevél-szolgáltatást működtetünk olvasóink tájékoztatása céljából.

A fent leírtak alapján jelenleg egyik területen sem indokolt további szolgáltatásfejlesztés.

7. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

Az idei évben mohácsi csata 500. évfordulójához kapcsolódva szervezünk előadássorozatot. Az egyes előadások alkalmával különböző tudományterületeken tevékenykedő szakemberek járják körül a témát.

Költészetnap rendezvényünkön ebben az évben is kiemelkedő személyiséget (Mácsai Pál) látunk vendégül. Ez a program – hasonlóan a tavalyihoz – várhatóan nagy számban vonzza majd be az érdeklődőket.

A felnőtt olvasószolgálat a fent felsoroltakon kívül olyan jellegű rendezvényeket tervez, amelyek alkalmával helyi kötődésű személyiségek mutatkoznak be.

A tervezetben szerepel ezenkívül több különböző akció, amely szintén a könyvekhez és az olvasáshoz köthető.

A gyermekrészleg a korábbi évekhez hasonlóan a helyi nevelési-oktatási intézmények bevonásával szervezi heti rendszerességgel tartott foglalkozásait, rendhagyó és könyvtári óráit stb. Az áprilisban tartandó szavalóverseny, a nyári bejárós tábor és a szeptemberi népmese hete szintén lebonyolításra kerül, ahogy az éves olvasópályázat is.

8. Minőségirányítás

A 2026. évi minőségirányítási folyamat a következőképpen zajlik:

Helyzetelemzés (január-február):

- a 2025. évi statisztikai adatok elemzése
- a 2025. év eredményeinek értékelése
- a fejlesztési irányok kijelölése

Tervezés (február-március):

- a 2026. évi intézményi célok meghatározása az éves munkaterv, a teljesítménymutatók, a statisztikai jelentések stb. alapján
- a felelősök és határidők kijelölése

Megvalósítás (április-október):

- használói elégedettségmérés elvégzése és kiértékelése
- szükséges dokumentumok felülvizsgálata, szükség szerinti pótlása
- tervezett fejlesztések megvalósítása

Monitoring és ellenőrzés (folyamatos):

- teljesítménymutatók mérése
- visszajelzések gyűjtése

Értékelés és visszacsatolás (november-december):

- eredmények kiértékelése
- célok teljesülésének vizsgálata

a.) használói elégedettségmérés

Intézményünk a 2026. évben szeptember hónapra tervezi a használói elégedettségmérés elvégzését kérdőíves felmérés módszerével. A kérdőívet publikáljuk online, illetve hírlevél formájában küldjük ki az olvasóknak. A kérdőívek adatainak kiértékelésén kívül alapul vesszük a munkatársak személyes megfigyelésein alapuló információkat a tér- és eszközhasználat, valamint az ügyintézés folyamata tekintetében, ezenkívül áttekintjük és felhasználjuk a korábbi olvasói/használói panaszokat/visszajelzéseket. Az elégedettségmérés a következő területekre terjed ki:

- Állomány- és információforrások (könyvek, folyóiratok, digitális adatbázisok, állomány relevanciája).
- Szolgáltatások minősége (hagyományos és egyéb szolgáltatások, tájékoztatás).
- Online szolgáltatások (katalógus, honlap, Facebook-oldal, elektronikus ügyintézés).
- Munkatársak (segítőkészség, szakértelem, kommunikáció).
- Infrastruktúra és környezet (nyitvatartási idő, komfort, tisztaság, informatikai eszközök, wifi, közösségi terek, szeparált terek).
- Közösségi programok, rendezvények (színvonal, gyakoriság, rendezvények témája, idő- és térbeli elérhetőség, publikálás az interneten).
- Általános elégedettség (összbenyomás, fejlesztendő területek, igények).

9. Helytörténeti tevékenység

A 2025. évi beszámolóban részletezett tevékenységek (fotó- és ex libris-gyűjtemény feldolgozása, cikk-adatbázis építése, életrajzi adatbázis korrektúrája, korrigálása szükség szerint stb.) folytatása került ütemezésre a 2026. évben.

10. Partnerségi együttműködések és önkéntesség

A tárgyév első felében nagy valószínűséggel nem kerül megújításra a partnerségi kapcsolat a középfokú oktatási intézményekkel, mivel jelenleg nem tudunk olyan jellegű munkát kínálni a diákoknak, amely az IKSZ keretei között végezhető.

Meglévő partnerkapcsolatainkat a továbbiakban is fenntartjuk. Ebbe a hálózatba beletartoznak a helyi és környékbeli nevelési és alapfokú oktatási intézmények (óvodák, iskolák, zeneiskola), a helyi kulturális intézmények (művelődési központ, mozi, rendezvénycsarnok), a helyi médiumok (televízió, újság), a helyi turisztikai tájékoztató központ stb.

Az intézmény az idei évben célul tűzte ki, hogy új típusú együttműködések alakítsanak ki, ezáltal tovább szélesítve és szakmailag is gazdagítva partneri kapcsolatrendszerét.

A mohácsi csata 500. évfordulója alkalmából szervezett programsorozatunk lebonyolításában a pécsi Janus Pannonius Múzeum munkatársai működnek közre.

11. PR/marketing/kommunikáció terv

a.) hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

A helyi sajtóval, annak képviselőivel az előző évekhez hasonlóan továbbra is folyamatosan kapcsolatot tartunk, annak érdekében, hogy minél gyorsabb, pontosabb és a leginkább részletekbe menő tájékoztatást nyújthassuk az intézményt, az olvasókat és a használókat érintő hírekről, információkról.

Az idei év tervei között szerepel, hogy újabb, papír alapú hirdetőfelületeken (pl. Tapolcai Hírözön) keresztül is publikáljuk rendezvényeinket, hogy az arról szóló híradás szélesebb körben találja meg potenciális közönségét (a célcsoport az idősebb korosztály, amelynek többsége a nyomtatott formátumú felületeket részesíti előnyben).

b.) online megjelenés

Az elektronikus, online hozzáférésű fórumokon (Veszprém Megyei Hírportál, Tapolca Város Önkormányzata honlapja, az intézmény honlapja és Facebook-oldala) szintén megjelennek híradásaink, ahogy alkalmasszerűen a Tapolcai Városi Televízió adásában és képújságjában, valamint a Tapolcai Média online felületein. Rendezvényeinken rendszeresen részt vesznek a helyi sajtó képviselői is.

Esetileg (pl. országos rendezvénysorozatok helyi programjainak szervezése: Múzeumok Éjszakája, Országos Könyvtári Napok) egyéb online színtereken is fellelhető tájékoztatás az intézménnyel kapcsolatosan.

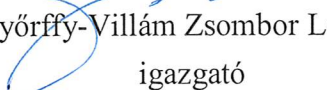
12. Aktualitások

a.) A 2026. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

2026-ban intézményünk egy történelmi évforduló köré szervezett eseménysorozatot indított útjára. 1526-ban, 500 éve zajlott le a mohácsi csata. Ehhez az eseményhez kapcsolódva hét hónapon át, havi rendszerességgel jelentkezünk egy előadással, amelyek alkalmával számos különböző szakterületen tevékenykedő szakember lesz a vendégünk (pl. történész, régész, antropológus), akik a témát más és más szemszögből világítják meg, járják körül.

Tapolca, 2026. március 10.

Gyórfy-Villám Zsombor Levente
igazgató

Wass Albert Könyvtár és Múzeum

Tapolcai Városi Múzeum

2025. évi munkabeszámolója

(Készült az 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet 1. melléklete alapján)

Vezetői összefoglaló

A 2025-ös év több változást hozott a múzeum működésében. Év elején a szakalkalmazotti létszám 3,5 főre nőtt, majd 4 főre bővült, végül decemberben 3 főre csökkent. A múzeum feladatkörei ugyanakkor változatlanok maradtak, így összesen három aktív szakággal (iskolatörténet, történelem, régészet) és két zárt gyűjteménnyel (néprajz, ipar- és technikatörténet) működött a tárgyévben. A szeptemberben történt vezetéváltás az intézmény napi működését nem akasztotta meg, ugyanakkor a múzeum továbbra is a minimálisan elégséges létszámmal zárta az évet.

Az intézményben 2025-ben is nagy sikerrel folytatódtak a hosszú múltra visszatekintő előadások és programok. 2025-ben is megrendezésre került a Múzeumok Éjszakája Jókai 200 tematikával. Az év nyarán ismét megtartottuk múzeumi táborunkat. Múzeumpedagógusunk vezetésével több foglalkozást és programot szerveztünk a résztvevő gyermekek számára. Az évek óta fennálló jó kapcsolat a városi és a környező települések oktatási-nevelési intézményeivel 2025-ben is megmaradt. Rendszeresen fogadjuk csoportjaikat, és munkatársaink igény esetén az iskolákba is kilátogatnak rendhagyó történelemórát vagy felkészítő foglalkozást tartani.

2025-ben több környékbeli civil szervezettel vettük fel a kapcsolatot. Az egyik ilyen együttműködés keretében Szentbékállán, a Templomdomb Egyesület támogatásával szeptember második hetében a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatóival és oktatóival közösen egy egyhetes nyílt régészeti feltárást végeztünk.

Tapolca Város Önkormányzatával közösen sikeresen pályáztunk a Versenyképes Járások Programban. A pályázattal elnyert forrásokat a régészeti eszköztár fejlesztésére fordítottuk. Az eszközbeszerzések jelentős része sikeresen lezárult decemberig.

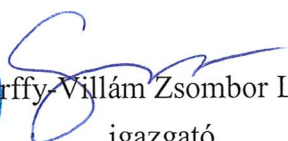
A múzeum épületében és a hozzá tartozó kertben több felújítási munka történt meg az év végén. Részben kijavítottuk a múzeum kerítésének sérüléseit, valamint új tetőszigetelést kapott az udvaron álló kisméretű tárolóépület. A múzeum vizesblokkjának felújítása és bővítése, valamint a múzeumi iroda és a pénztár előterének burkolatcseréje és festése ugyancsak lezajlott.

Az intézmény raktározási kapacitása, illetve a raktárhelyiségek állapota továbbra sem tekinthető megfelelőnek. A probléma megoldása érdekében az év második felében több egyeztetés történt, amelyeknek köszönhetően a későbbiekben a helyzetet remélhetőleg javítani tudjuk.

A kötelező régészeti szakfeladatok és a tervkutatások következtében a 2025-ös évben 2024-hez képest a gyűjteményünkbe került tárgyak darabszáma jelentősen növekedett (2025-ben 1.118 db). Az elsődleges nyilvántartásba vétel a növekedés ellenére folyamatos, ugyanakkor a tárgyak tudományos feldolgozása a létszámhiány miatt elmarad az elvárttól.

Tapolca, 2026. március 10.

Györfy Villám Zsombor Levente
igazgató

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

a) Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma

A múzeumban a 2025. évben kifejezetten közművelődési rendezvény nem volt.

b) A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2025. évben a hátrányos helyzetűeket, valamint a fogyatékkal élőket célzó rendezvény nem volt, de fogadtunk csak fogyatékkal élőkkel és kísérőikkel álló csoportokat.

c) Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2025. évben nemzetiségi identitást erősítő rendezvény nem volt.

d) Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma

A Lapidáriumi esték című tudományos ismeretterjesztő előadássorozat az előző évekhez hasonlóan 2025-ben is folytatódott. A 10 előadáson a helyszínen előadásonként 25 fő vett részt, az online közvetítést alkalmanként átlagosan 2.000 fő követte. A múzeum munkatársai által az év folyamán 79 előadásra került sor, amelyeken az összesített személyes résztvevői létszám 1.975 fő volt.

A múzeumban a 2025. év során 18 tárlatvezetésre került sor, összesen 308 fő részvételével. Az előre bejelentkező csoportokat a lehetőségek szerint a hivatalos nyitvatartási időn kívül is fogadtuk kérésre.

e) Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma

Ahogy az előző években úgy a múzeum pénztárában továbbra is megvásárolhatók a korábban, 1989-ben és 1991-ben kiadott „A Tapolcai Városi Múzeum közleményei” című kiadványok, valamint Hangodi László: Tapolca környéke 1848/49-ben és Hangodi László: Tapolca város I. világháborús emlékkönyve 1914–1918 című kötete. A két könyv a Tapolcai Városi Múzeum kiadványai című sorozatban jelent meg az intézmény saját kiadásában. Ezek értékesítése 2025-től az online felületeinken is megkezdődött.

f) Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma

A múzeum régészeti kutatásaiba és leletfeldolgozáiba összesen 22 fő önkéntes csatlakozott be (ebből 12 fő a múzeummal rendszeresen együttműködő önkéntesek száma), amely 385 munkaórát tett ki.

2. Köznevelési hasznosítás:

a) A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)

A 2025-ben 26 alkalommal került sor múzeumpedagógiai foglalkozásra az intézményben, vagy külső helyszínen, összesen 129 résztvevővel. A múzeum honlapján jelenleg 7 foglalkozás leírása érhető el.

b) Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma

A múzeum jelenleg 3 múzeumpedagógiai kiadvánnyal rendelkezik. Az egyik egy korábbi foglalkozás-sorozathoz készült. A másik a 2019-ben megnyitott új állandó kiállításához kapcsolódik. A legfrissebb kiadvány a „Tapolca Géniuszei” kiállításához kapcsolódik. A 2025-ben használatukra nem került sor.

c) Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma

Iskolai tehetséggondozást segítő program 2025-ben nem volt.

d) A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2025-ben a korai iskolaelhagyás csökkentését segítő program nem volt.

e) Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma

A Wass Albert Könyvtár és Múzeum jelenleg 13 partnerrel áll kapcsolatban. A múzeumban a 2025-ben iskolai közösségi szolgálatot tanuló nem teljesített.

4. Hozzáférés:

a) Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma

A múzeum kutatószolgálatát a 2025-ben két fő külsős kutató vette igénybe.

b) Múzeumi könyvtár könyvtárhasználóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma

A múzeumi segédkönyvtári állományt a 2025-ben külsős olvasó nem használta.

c) Honlap-látogatások száma

A honlap átlagos napi látogatottsága 11-100 közötti. Az intézmény a könyvtárral közös Facebook oldalt is üzemeltet 2.700 követővel, amelyen rendszeresen jelennek meg múzeumi tartalmak. A múzeum 2025-től rendelkezik saját Instagram oldallal.

II. Kiállítási tevékenység

1. Állandó kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A múzeum 7 állandó kiállítással rendelkezik. Ezekből 5 a múzeum épületében található: „Séta egy régi iskolában”, „Batsányi János emlékkiállítás”, „Egy város és vár története a faragott kőemlékek tükrében”, „6000 év kőben, tárgyban és képben”, „Tapolca Géniuszei”. Ezek látogatószáma 4.753 fő volt. Egy állandó kiállítás külső helyszínen, a Tapolcai Vasútállomáson található, az „M61-004, NOHAB mozdony torzója”. Ez a kiállítás szabadtéri, nem rendelkezik beléptetéssel vagy állandó személyzettel, ezért a látogatószámát csak becsülni lehet. A 2025. évben minimum 2.000 fő tekintette meg. A múzeum épületének közvetlen szomszédságában, a Templom-dombon található a „Romkert”. Hivatalosan ez is az intézmény kiállítása, de látogatószáma az elhelyezkedése miatt megbecsülhetetlen.

2. Időszaki kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2025-ben a múzeum egy időszaki kiállítást rendezett „80 éve történt: A tapolcai ütközet” címmel, melynek látogatószáma 500 fő volt.

3. Vándorkiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2025-ben a múzeum vándorkiállítást nem készített.

4. Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2025-ben a múzeumban nem került bemutatásra befogadott kiállítás.

5. Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

2025-ben a múzeum nem készített virtuális kiállítást.

6. A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma

A múzeum esetében nem releváns.

7. Összes látogatószám (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

2025-ben a múzeum összes látogatószáma 4.753 fő volt. Az összesből 150 fő volt külföldi látogató. A látogatók közül 1.638 fő volt diák.

8. Kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban és az interneten bemutatott tárgyak aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum nyilvántartásaiban 16.886 db műtárgy szerepel. Állandó és időszakos kiállításokon a 2025. évben 950 műtárgy került bemutatásra. Ez a teljes állomány 6 %-a. A múzeum látványtárral és tanulmányi raktárral nem rendelkezik.

9. Tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma

A múzeum négy ilyen jellegű kiadvánnyal rendelkezik. A „Múltbanéző”, „Lapidáriumi leporelló”, „6000 év kőben, tárgyban és képben” valamint a „Tapolca Géniuszei” című kiállításokhoz kapcsolódó vezető. A 2025-ös év folyamán az első háromból összesen 75 példány került hasznosításra.

10. Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma

A múzeum 4 kiállításához kapcsolódik múzeumpedagógiai foglalkozás: 1. Iskolatörténet, 2. 6000 év kőben, tárgyban és képben, 3. Egy város és vár története a faragott kőemlékek tükrében, 4. Tapolca Géniuszei.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapítás:

a) Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (nm)

2025-ben régészeti feltárást 25 m²-en végzett a múzeum.

b) Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott, egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma

Az intézmény muzeológusai a 2025. év folyamán 42 munkanapot töltöttek gyűjteménygyarapítással kapcsolatos „terepmunkával”.

c) A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)

2025-ben régészeti feltárás útján 941 db új tárgy került a gyűjteménybe.

d) A tárgyévben feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)

2025-ben összesen 177 db új műtárgy került a múzeumba. Ezek nyilvántartásba vétele megtörtént, feldolgozása folyamatban van.

e) Régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma

2025-ben régészeti feltárás útján 940 db új régészeti lelet került a gyűjteménybe.

f) Ajándékozással bekerült tárgyak száma

A 2025-ben 160 db új műtárgy került ajándékozás útján a múzeumba.

g) Adásvétellel bekerült tárgyak száma

2025-ben nem került műtárgy adásvétel útján a múzeumba.

h) Egyéb, az a)-g) pontokon kívül gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma

2025-ben egyéb úton nem került műtárgy a múzeumba.

i) A gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott gyarapodás teljesülésének aránya (%)

A múzeum 2025-ben nem rendelkezett gyűjteményfejlesztési tervvel.

2. Nyilvántartás:

a) Tárgyévi gyarapodási naplóba vétel száma

A 2025. évben a gyarapodási naplóba 1.118 db műtárgy került felvételre.

b) Tárgyévi szakleltárkönyvbe vétel száma

A szakleltárkönyvekbe (történeti, iskolatörténeti valamint régészeti) a tárgyévben 235 műtárgy került felvételre.

c) Tárgyévben revízió alá vont tárgyak száma

A 2025. évben revízióra nem került sor a múzeumban.

d) Feldolgozott állomány száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum nyilvántartásaiban összesen 16.886 db műtárgy szerepel. Ebből leltározatlan 3.874 db (22,94%).

3. Hozzáférés:

a) Digitalizált tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum 2.554 db digitalizált tárggyal rendelkezik, ez a teljes állomány 15,12%-a.

b) Adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest

A múzeum 2.554 db adatbázisban kereshető tárggyal rendelkezik, ez a teljes állomány 15,12%-a.

c) Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma

Digitalizált műtárgyaink a MuzeumDigitár rendszerben érhetőek el. Nincs hozzáférésünk a látogatottsági adatokhoz.

d) Honlapon hozzáférhető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest

A múzeum honlapján nincsenek hozzáférhető tárgyak.

e) Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum tárgyai nem szerepelnek nemzetközi adatbázisban.

IV. Tudományos kutatás

1. Kutatási témák száma

A múzeum saját kutatási témáinak száma 4.

2. Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma

A munkatársai egy hazai és egy nemzetközi kutatási programban vesznek részt.

3. A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma

A 2025. évben a múzeum egy tudományos konferenciát rendezett.

4. Konferencián tartott előadások száma

A múzeum munkatársai a 2025. évben 5 előadást tartottak tudományos konferencián.

5. A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzeti-ségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)

A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű tudományos kiadvány egy darab készült.

6. A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzeti-ségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)

A 2025. évben a múzeum dolgozói által jegyzett tudományos publikáció nem jelent meg.

7. Kiállítási forgatókönyvek száma

A 2025. évben a múzeumban nem készült kiállítási forgatókönyv.

8. Nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok példányszáma (összesen) és a remittenda aránya (%)

A 2025. évben a múzeumnak nem jelent meg saját tudományos kiadványa.

V. Műtárgyvédelem

1. Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma: 7.600 db

2. Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma: 400 db

3. Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma: 250 db

4. Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma: 436 db

5. Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%): 9%

Wass Albert Könyvtár és Múzeum

Tapolcai Városi Múzeum

2026. évi munkaterve

(Készült az 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet 1. melléklete alapján)

Vezetői összefoglaló

Múzeumunk 2026-ban megújult szakmai struktúrával és a 2024-ben kibővített feladatkörrel folytatja működését. Az intézmény célja, hogy a hagyományos közgyűjteményi feladatok – a gyűjtemények megőrzése, feldolgozása és bemutatása – mellett aktív szerepet vállaljon Tapolca és térsége kulturális életében, valamint a turisztikai és tudományos együttműködések fejlesztésében.

Kiemelt célunk az intézmény gazdaságos és fenntartható működtetése, a múzeum látogatószámának növelése, valamint a saját bevételek bővítése. Ennek egyik legfontosabb eszköze a régészeti szakfeladatok hatékony ellátása, amelyek a beruházásokhoz kapcsolódó régészeti megfigyelések és megelőző feltárások révén jelentős bevételi forrást biztosíthatnak az intézmény számára. Az intézmény jelenleg 3,5 fős szakmai állománnyal működik: igazgató-régész, történész-főmuzeológus, múzeumpedagógus, valamint félállású régész látja el a szakmai feladatokat. Az utóbbi időszakban jelentősen megnövekedett a régészeti szakfeladatok száma a tapolcai járás területén. Ennek hatékony ellátása érdekében 2026 februárjától fél régész munkakörrel bővült az intézmény szakmai stábjá. A nagyobb munkák elvállalása érdekében a múzeum együttműködési megállapodást kötött a pápai Gróf Esterházy Károly Múzeummal, amely a régészeti feladatellátás mellett restaurátori háttér biztosításában is segítséget nyújt.

A múzeum a következő években kiemelt figyelmet fordít Tapolca és a környező települések régészeti örökségének kutatására és tudományos feldolgozására. A terepbejárások, geofizikai vizsgálatok és tervekutatások célja új lelőhelyek azonosítása, valamint a térség régészeti és történelmi topográfiájának pontosítása. Az így megszerzett tudományos eredmények nemcsak a szakmai közösség számára fontosak, hanem hozzájárulhatnak a helyi kulturális örökség turisztikai és közösségi hasznosításához is. Ehhez a munkához jelentős háttérrel biztosít a Versenyképes Járások Program keretében megvalósult régészeti eszközbeszerzés. Ezek a technológiák – RTK rendszerrel felszerelt drón, GNSS-RTK mérőműszer, talajradar, fémkereső – lehetővé teszik a lelőhelyek hatékonyabb felderítését és dokumentálását, valamint hozzájárulnak a régészeti szakfeladatok szakmai színvonalának és hatékonyságának növeléséhez.

A múzeum továbbra is fontos feladatának tekinti az ismeretterjesztő és közösségi programok szervezését. A jövőben is megrendezzük a Lapidáriumi esték programsorozatot és a városis-

mereti sétákat, valamint működtetjük a múzeumi szakkört és nyári tábort szervezünk a gyermekek számára.

Az intézmény kiemelt célja a múzeum társadalmi beágyazottságának erősítése és a látogatottság növelése. Ennek érdekében fejlesztjük marketingtevékenységünket és bővítjük turisztikai együttműködéseinket. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságával közös, kedvezményes belépőjegy kialakítását tervezzük a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont és a múzeum látogatói számára, amely várakozásaink szerint hozzájárul majd a látogatószám növekedéséhez.

A múzeum marketingstratégiájának részeként fontos szerepet kap a város közlekedési csomópontjaiban való megjelenés. A felújított tapolcai vasútállomás épületében – a GySEV helyi vezetésével történt egyeztetés eredményeként – az intézmény egy helyiséget kapott használatra, ahol egy kisebb külső kiállítást kívánunk kialakítani, Tapolca történetének bemutatására és a múzeum programjainak népszerűsítésére. Emellett új információs és irányító táblák kihelyezését is tervezzük a város területén.

A térségi együttműködések erősítésének fontos eleme egy új külső telephely létrehozása. Badacsonytördemic Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntést hozott arról, hogy a múzeum számára egy ingatlanrészt biztosít használatra. A tervek szerint az új telephely raktárként és kiállítóhelyként is szolgál majd, lehetőséget biztosítva a gyűjteményi anyag biztonságos elhelyezésére, valamint kiállítások és szakmai programok megrendezésére.

A múzeum régészeti tevékenysége közösségi kezdeményezések támogatásában is szerepet vállal. Az intézményt felkérték a Csobánci templomrom helyreállításához kapcsolódó régészeti munkák szakmai támogatására, valamint a Kisfaludi templomrom régészeti feltárásának előkészítésére Mindszentkállya határában. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a helyi közösségek részvételén alapuló örökségvédelem erősítésére is. Az elmúlt években sikeresen működő önkéntes programunk továbbfejlesztését fontos célunknak tekintjük. Ennek részeként 2026-ban közösségi régészeti időszak kiállítást tervezünk a könyvtár épületében. A múzeum udvarán, a Templom-domb 8. szám alatt egy kültéri lapidárium kialakítását is tervezzük, amely lehetővé teszi a gyűjteményben újonnan bekerülő kőemlékek bemutatását.

Tapolca, 2026. március 10.

Györfy-Villám Zsombor Levente
igazgató

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

a) Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma

A múzeumban a 2026-ban nem tervezünk kifejezetten közművelődési rendezvényeket.

b) A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2026-ban a hátrányos helyzetűeket, valamint a fogyatékkal élőket célzó rendezvényeket nem tervezünk.

c) Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2026-ban nemzetiségi identitást erősítő rendezvényt nem tervezünk.

d) Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma

A Lapidáriumi esték című tudományos ismeretterjesztő előadássorozat 2026-ban is folytatódik 10 előadással. A Tapolca Média Kft.-vel együttműködve a rendezvényen nem csak a helyszínen vehetnek részt az érdeklődők, hanem az online térben is követhetik élő közvetítéseinket van. A helyszínen előadásenként 25 fővel számolunk, míg a közvetítések várható megtekintettsége 2.000 fő lesz.

2026-ban több országos rendezvényhez tervezünk csatlakozni. Korábban is megrendezett Múzeumok Éjszakája mellett, a Múzeumok Majálisa, Kutatók Éjszakája és a Múzeumok Őszi Fesztiválja rendezvényeket szerepelnek az idei terveink között. A négy rendezvényen összesen 240 fő látogatóval számolunk.

e) Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma

Új ismeretterjesztő kiadvány kiadását 2026-ban nem tervezzük. A meglévő példányokból 100 db hasznosítását tervezzük.

f) Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma

Az idei évben az önkénteseink létszámát 15 főre szeretnénk emelni, legalább 1.000 munkaórával.

2. Köznevelési hasznosítás:

a) A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)

A 2026. évben 5 alkalommal tervezünk múzeumpedagógiai foglalkozásokat, összesen 100 fővel. A múzeum honlapján jelenleg 3 múzeumpedagógiai foglalkozás és 9 rendhagyó történelemóra leírása érhető el.

b) Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma

A múzeum jelenleg 3 múzeumpedagógiai kiadvánnyal rendelkezik. A 2025-ös évben az új állandó kiállításhoz kapcsolódóan készült új kiadvány, amit a foglalkozásokon használni tervezünk.

c) Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma

2026-ban egy egyhetes napközi jellegű nyári tábor megtartását tervezzük.

d) A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma

A múzeumban a 2026-ban a korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programot nem tervezünk.

e) Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma

2026-ban az intézmény nem tervezi közösségi szolgálatot teljesítő diákok foglalkoztatását.

4. Hozzáférés:

a) Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma

A múzeum kutatószolgálatát a 2026. évben az eddigi jelentkezések alapján 3 fő, összesen 6 alkalommal fogja igénybe venni személyesen.

b) Múzeumi könyvtár könyvtárhasználóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma

A múzeumi segédkönyvtári állományt a 2026. évben várhatóan 1 fő külsős olvasó fogja használni, összesen 3 alkalommal.

c) Honlap-látogatások száma

A honlap átlagos napi látogatottsága 11-100 közötti. Célunk egy önálló múzeumi Facebook oldal létrehozása, valamint a meglévő Instagram oldal tovább fejlesztése.

II. Kiállítási tevékenység

1. Állandó kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A múzeum 7 állandó kiállítással rendelkezik. Ezekből 5 a múzeum épületében található: „Séta egy régi iskolában”, „Batsányi János emlékkiállítás”, „Egy város és vár története a faragott köemlékek tükrében”, „6000 év kőben, tárgyban és képben”, „Tapolca Géniuszei”. Ezek tervezett látogatószáma 3.800 fő. Egy állandó kiállítás külső helyszínen, a Tapolcai Vasútállomáson található, az „M01-004, NOHAB mozdony torzója”. Ez a kiállítás szabadtéri, nem rendelkezik beléptetéssel vagy állandó személyzettel, ezért a látogatószámát csak becsülni lehet. A 2026. évben minimum 2.000 fő látogatóval tervezzük. A múzeum épületének közvetlen szomszédságában, a Templom-dombon található a „Romkert”. Hivatalosan ez is az intézmény kiállítása, de látogatószáma az elhelyezkedése miatt megbecsülhetetlen.

2. Időszaki kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2026. évben a múzeum 1 időszaki kiállítást készül megrendezni, összesen 800 látogatóval számolunk.

3. Vándorkiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2026. évben a múzeum vándorkiállítást nem tervez.

4. Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2026. évben a múzeum egy befogadott kiállítás tervez bemutatni.

5. Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2026. évben a múzeum virtuális kiállítást nem tervez.

6. A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma

A múzeum esetében nem releváns.

7. Összes látogatószám (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)

A 2026. évben a múzeum összes látogatószáma 5.000 fő lesz terveink szerint.

8. Kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban és az interneten bemutatott tárgyak aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum nyilvántartásaiban 2026. január 1-én 16.886 db műtárgy szerepel. Állandó és időszaki kiállításokon a 2026. évben 1.200 műtárgy kerül bemutatásra. Ez a teljes állomány 7%-a. A múzeum látványtárral és tanulmányi raktárral nem rendelkezik.

9. Tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven) példányszáma és a hasznosított példányok száma

A múzeum négy ilyen jellegű kiadvánnyal rendelkezik. A „Múltbanéző”, „Lapidáriumi leprellő”, „6000 év kőben, tárgyban és képben” valamint a „Tapolca Géniuszei” című kiállításokhoz kapcsolódó vezető. A 2026-os év folyamán az első háromból összesen 175 példány hasznosítását tervezzük.

10. Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma

A múzeum 4 kiállításához kapcsolódik múzeumpedagógiai foglalkozás: 1. Iskolatörténet, 2. 6000 év kőben, tárgyban és képben, 3. Egy város és vár története a faragott kőemlékek tükrében, 4. Tapolca Géniuszei.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapítás:

a) Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m²)

A 2026. évben régészeti feltárást 200 m²-en tervez végezni a múzeum.

b) Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott, egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma

Az intézmény muzeológusai a 2026. év folyamán 125 munkanapot fognak gyűjteménygyarapítással kapcsolatos „terepmunkával” tölteni.

c) A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)

A 2026. évben 250 db régészeti lelet leltározását tervezzük.

d) A tárgyévben feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)

A 2026. évben összesen 250 db új műtárgy feldolgozását tervezzük.

e) Régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma

A 2026. évben terveink szerint 1.000 tárgy kerül a múzeumba régészeti feltárás nyomán.

f) Ajándékozással bekerült tárgyak száma

A 2026. évben 100 db új műtárgy ajándékozásával számolunk.

g) Adásvétellel bekerült tárgyak száma

A 2026. évben nem tervezzük új műtárgyak vásárlását a múzeumba.

h) Egyéb, az a)-g) pontokon kívül gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma

A 2026. évben egyéb úton nem tervezzük műtárgyak bekerülését a múzeumba.

i) A gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott gyarapodás teljesülésének aránya (%): 90%

2. Nyilvántartás:

a) Tárgyévi gyarapodási naplóba vétel száma

A 2026. évben a gyarapodási naplóba 1.100 db műtárgy felvételét tervezzük.

b) Tárgyévi szakleltárkönyvbe vétel száma

A szakleltárkönyvekbe (történeti, iskolatörténeti, régészeti) a tárgyévben 300 db műtárgy kerül felvételre.

c) Tárgyévben revízió alá vont tárgyak száma

A 2026. évben nem tervezzük revíziót a múzeumban.

d) Feldolgozott állomány száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum nyilvántartásaiban összesen 16.886 db műtárgy szerepel. Ebből leltározott 13.012 db (77%). A feldolgozottság arányát szeretnénk 2026-ban is ezen a szinten tartani.

3. Hozzáférés:

a) Digitalizált tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum jelenleg 2.554 digitalizált műtárggyal rendelkezik. Ez a teljes állomány 15,12%-a. A műtárgyak digitalizálását a 2026. évben tovább folytatjuk.

b) Adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest
A múzeum 2.554 db adatbázisban kereshető tárggyal rendelkezik, ez a teljes állomány 15,12%-a.

c) Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma

Digitalizált műtárgyaink a MuzeumDigitár rendszerben érhetőek el. Nincs hozzáférésünk a látogatottsági adatokhoz.

d) Honlapon hozzáférhető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest

A múzeum honlapján nincsenek hozzáférhető tárgyak.

e) Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)

A múzeum tárgyai nem szerepelnek nemzetközi adatbázisban.

IV. Tudományos kutatás

1. Kutatási témák száma

A múzeum saját kutatási témáinak száma 4.

2. Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma

A múzeum (és munkatársai) nem vesznek részt kutatási programokban.

3. A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma

A 2026. évben a múzeum tudományos konferenciát nem tervez.

4. Konferencián tartott előadások száma

A múzeum munkatársai a 2026. évben összesen 8 konferencián tartott előadást terveznek. A konferencianapok tervezett száma 15.

5. A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzeti-ségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)

A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű tudományos kiadványok tervezett száma a 2026. évben 2.

6. A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzeti-ségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)

A 2026. évben a múzeum dolgozói által jegyzett tudományos publikációk tervezett száma 4.

7. Kiállítási forgatókönyvek száma

A 2026. évben a múzeumban kettő kiállítási-forgatókönyvet tervezünk készíteni.

8. Nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok példányszáma (összesen) és a remittenda aránya (%)

A 2026. évben nem terveztünk tudományos kiadványt megjelentetni.

V. Műtárgyvédelem

1. Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma: 1.400 db

2. Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma: 400 db

3. Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma: 100 db

4. Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma: 300 db

5. Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%): 84%